

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Examen 2026

2024-2025

Klas 3

Basis beroepsgerichte leerweg(BBL)

Groen

Inhoudsopgave

Onderwerp	blz
1. Algemene bepalingen en (gedrags)regels	3
2. Uitleg PTA	5
3. Uitleg Centraal Examen	7
4. Cijferbepaling	8
5. Examen	9
6. Inhoud PTA per vak	10

1. Algemene bepalingen en (gedrags)regels

Algemene bepalingen

1. *Het examenreglement van de school*
Het examenreglement is overeenkomstig het eindexamenbesluit en aangevuld met school specifieke regels. Het volledige officiële examenreglement van de school is terug te vinden op de website: [examenreglement](#).
2. *Overtreding van het examenreglement*
Als jij je niet houdt aan de regels, kunnen een of meer van de volgende maatregelen worden genomen: (artikel 8 uit het Examenreglement Lentiz | Floracollege).
 - a. Een cijfer 1 voor een toets van het PTA of van het Centraal Examen;
 - b. Uitsluiten van verder deelname aan een of meer toetsen,
 - c. Het ongeldig verklaren van een of meerdere gemaakte toetsen.

De directeur bepaalt samen met de examensecretaris of er een nieuw examen, of een onderdeel daarvan, moet worden afgelegd.

De examencommissie borgt de kwaliteit van de schoolexaminering, evalueert de kwaliteit van de schoolexamens, bepaalt of de gestelde procedures correct zijn uitgevoerd en indien nodig bijgesteld moeten worden.

De examencommissie bestaat uit:

Mevr. M. Kik, voorzitter examensecretaris

e-mail: mkik@lentiz.nl

Dhr. K Bruin, plaatsvervangend examensecretaris

e-mail: kbruin@lentiz.nl

Mevr. H. van Leeuwen, leerjaarcoördinator leerjaar 4

e-mail: hvleeuwen04@lentiz.nl

Mevr. M. de Vries, docent

e-mail: mdvries10@lentiz.nl

Vacature

Je kan binnen 3 dagen schriftelijk tegen een beslissing in beroep gaan (voor de procedure zie het volledige examenreglement).

Lentiz Onderwijsgroep

T.a.v.commissie van beroep examen

Postbus 3040

3130 CA Vlaardingen

Examenregels

Hierna worden de regels van het Centraal Examen en het PTA kort samengevat. Het officiële examenreglement is te vinden op de site: [examenreglement](#). Het examenreglement is overeenkomstig het uitvoeringsbesluit WVO 2020 en aangevuld met schoolspecifieke regels. Als je het met iets niet eens bent, kun je in het officiële examenreglement lezen hoe je moet handelen.

Gedragsregels bij de schoolonderzoeken

1. Je moet 15 minuten voor het aangegeven tijdstip bij het juiste lokaal zijn.
2. Als je te laat bent, mag je tot een **half uur** na het begin naar binnen.
Je krijgt **geen** extra tijd.
Bij de kijk- en luistertoets en een mondeling schoolonderzoek moet je op tijd zijn. Als je te laat bent, dan moet je de herkansing gebruiken om het alsnog te doen.
2. Het is niet toegestaan tassen, boeken, digitale communicatiemiddelen of andere mediadragers mee te nemen in het examenlokaal.
3. Tijdens het schriftelijk examen mag je **niet** praten.
4. Je mag het examenlokaal **nooit** zonder toestemming verlaten.
5. Je moet zelf zorgen voor schrijf/tekenmateriaal zoals: pen, potlood, liniaal, passer, geodriehoek, rekenmachine, enz.
6. Je mag alleen gebruik maken van door de school verstrekt (klad)papier.
7. Het werk moet met een **pen** worden gemaakt, behalve tekeningen (grafieken), die worden met **potlood** gemaakt. Er mag **geen** correctievloeistof gebruikt worden.
8. Je moet duidelijk leesbaar je naam, het vak en je klas op het werk vermelden.
9. **Vóór** het verlaten van het examenlokaal moet je het gemaakte werk en de opgaven inleveren bij de docent.
10. Je moet altijd de aanwijzingen van de aanwezige docenten (surveillanten) opvolgen om **onregelmatigheden** te voorkomen.

Wat zijn onregelmatigheden

- Je niet houden aan de gedragsregels tijdens het schoolonderzoek of centraal examen.
- Je mag geen storend gedrag vertonen of de aandacht van andere leerlingen trekken.
- Als je te laat komt zonder geldige reden, dan beslist de examencommissie welke maatregel er wordt genomen. Let op: een bus missen, een lekke band, enz. zijn geen geldige redenen.

Afwezigheid

- Bij afwezigheid (ziekte of andere geldige redenen) moet dit vooraf door een wettelijke vertegenwoordiger (ouder/verzorger) gemeld worden.
- Als je terug bent op school, moet je je dezelfde dag melden bij het examensecretariaat. Dan wordt er een nieuwe datum bepaald om het schoolonderzoek in te halen.
- Wanneer je ziek bent tijdens een landelijk examen, dan moet je het examen maken tijdens de herkansing.

2. Uitleg PTA

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

- Het examen bestaat uit 2 onderdelen: schoolexamen (SE) en het Centraal Examen (CE). Het schoolexamen wordt beschreven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en wordt afgenomen in de vorm van schoolonderzoeken(so). Het Centraal Examen wordt landelijk afgenomen.
- Het PTA wordt afgenomen in leerjaar 3 en leerjaar 4: er is een overgangsregeling van klas 3 naar klas 4, deze vind je op onze site.
- De inhoud van het schoolonderzoek staat per vak beschreven in het PTA.
- Afgeronde PTA-eenheden worden na toetsing als afgesloten beschouwd.
- Als een leerling bezwaar heeft tegen een beoordeling moet hij dit binnen 5 schooldagen, na publiceren van het cijfer in SOMtoday, kenbaar maken bij de examensecretaris (examensecretariaat-flc@lentiz.nl).
- Afgeronde en beoordeelde schoolonderzoekproducten (toetsen, verslagen, werkstukken of foto's daarvan) worden door de school gedurende 1 jaar bewaard.
- Bij een langdurige blessure of ziekte kunnen, na het inleveren van een doktersverklaring, vervangende opdrachten voor Bewegen en Sport worden uitgereikt door de examensecretaris.

1. *Regels bij de afname van de toetsen*

Bij afwezigheid (ziekte of andere geldige redenen), behoren de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) dat uiterlijk om 9.00 uur te melden op de dag van afname van het schoolonderzoek. De leerling moet bij terugkeer op school zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen een week, de gemiste schoolonderzoeken inhalen; de examensecretaris bepaalt het moment.

2. *Afsluiting PTA*

Een leerling heeft het PTA volledig afgerond, indien:

- Het kunstvak KV, lichamelijke opvoeding (lo) en het LOB-dossier beoordeeld zijn met "voldoende" of "goed".
- Het vak Maatschappijleer is beoordeeld met een eindcijfer.
- Alle praktische opdrachten, het handelingsdeel en toetsen uit het PTA zijn afgelegd.
- Alle onderdelen van het PTA dienen uiterlijk voor **15 april 2025** te zijn afgerond.

De examensecretaris deelt de uitslag van het PTA uiterlijk 6 mei 2025 mee; de resultaten zullen schriftelijk worden uitgereikt aan de kandidaten.

3. *Eindcijfer PTA*

- In het PTA staat de weging van ieder schoolonderzoek per vak.
- Het gemiddelde van de schoolonderzoekcijfers is het eindcijfer afgerond op 1 decimaal.
- Voor de vakken waarvoor ook een Centraal Examen wordt afgelegd, wordt het eindcijfer afgerond op 1 decimaal.

4. *Herkansing*

- In elke schoolonderzoekperiode mag een leerling één herkansbaar schoolonderzoek van een vak naar keuze herkansen.
- Indien een leerling besluit niet deel te nemen aan de herkansing van de schoolonderzoekperiode, vervalt het recht op deze herkansing.
- De examensecretaris bepaalt wanneer de herkansing plaatsvindt.

5. *De schoolonderzoekdata schooljaar 2024 - 2025*

De schoolonderzoeken en herkansingen worden afgenomen in de volgende weken:

Leerjaar 3	
Schoolonderzoek 1	ma 30 maart t/m vrij 4 april 2025
Herkansing so1	Week 26 2025

6. *Presentatie van praktische opdrachten/handelingsdeel*

De periode waarin het presenteren moet plaats vinden staat in het PTA vermeld. In de loop van het jaar worden de exacte data mondeling meegedeeld.

Als de afgesproken datum wordt overschreden, krijg je een nieuwe datum toegewezen. Vooraf word je hiervan schriftelijk in kennis gesteld. Voor het planningsgedeelte krijg je geen punten toegekend. Bij hernieuwd verzuim krijg je voor de praktische opdracht het cijfer 1. Als je in gebreke blijft voor wat betreft de praktische opdrachten/handelingsdeel word je van het examen uitgesloten.

7. *Het examendossier*

In het examendossier staan alle resultaten uit het PTA vermeld die je hebt behaald. De producten worden na beoordeling door de school bewaard gedurende 1 jaar.

8. *Vak op een hoger niveau*

Ben je erg goed in 1 of meerdere vakken? Dan mag je na overleg met de vakdocent en met toestemming van examencommissie deze vakken op een hoger niveau volgen, en kan je ook voor deze vakken het eindexamen op een hoger niveau maken.

- *Ben je bang dat je het examen op het hogere niveau toch niet gaat halen voordat je examen hebt gedaan?*

Dan vragen je ouders aan de examencommissie of je het eindexamen voor dat vak op het lagere niveau af kunt leggen. Dit moet wel gevraagd worden voordat het eerste tijdvak van de centraal examens begint.

- *Heb je examen gedaan op hoger niveau en valt het cijfer tegen of ben je gezakt?*

Dan mag je tijdens het tweede tijdvak alsnog het centraal examen op het lagere niveau afleggen. Dit is geen herkansing, dus je recht op een herkansing verlies je hiermee niet.

Als je terugvalt naar het lagere niveau, vervalt het cijfer op hoger niveau, ook al is dat een hoger cijfer.

9. *Doubleren examenjaar*

Als je bent afgewezen voor het centraal examen dan kan je het jaar doubleren. Je kan geen aanspraak maken op enige vorm van vrijstelling voor de vakken van het centraal examen. De schoolexamencijfers van leerjaar 3 blijven staan.

3. Uitleg Centraal Examen

Wanneer kun je deelnemen aan het Centraal Examen?

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) moet volledig zijn afgerond voordat je op kan gaan voor het Centraal Examen.

Dit betekent dat je:

- Alle schoolonderzoeken, praktische opdrachten, het handelingsdeel en toetsen afgerond moet hebben.
- Kunstvakken inclusief ckv en lichamelijke opvoeding moeten met een voldoende of goed zijn afgesloten.

Organisatie van het Centraal Examen

1. *Regels bij het Centraal Examen*

Je kan deelnemen aan het Centraal Examen, indien het PTA volledig is afgerond.

Als je met een geldige reden verhinderd bent bij één of meer examens in het eerste tijdvak, dan krijgt je in het tweede tijdvak de gelegenheid om deze examens alsnog te maken.

2. *Regels in de examenzaal tijdens de schriftelijke examens*

- Zorg dat je 15 minuten voor de aanvang bij de examenzaal aanwezig bent.
- Na presentiecontrole worden afwezige kandidaten onmiddellijk doorgegeven aan de administratie en worden ze gebeld.
- Direct na het openen van de enveloppen wordt het werk rondgedeeld.
- Het eerste uur mogen de kandidaten de zaal niet verlaten.
- Opgaven en gemaakt werk blijven in de examenzaal achter.
- Jassen, tassen, telefoons, digitale communicatiemiddelen en andere mediadragers mogen niet in de zaal aanwezig zijn.
- Tot een half uur na aanvang van het examen mogen kandidaten nog worden toegelaten. Ze worden buiten de zaal opgevangen en geïnstrueerd door de examensecretaris. Ze leveren het werk wel uiterlijk op het aangegeven eindtijdstip in.
- Toezichthouders controleren of het verplicht in te leveren materiaal afgegeven wordt door de kandidaat.
- Het is de toezichthouders niet toegestaan om tijdens de zitting andere werkzaamheden te doen.
- Basispakket hulpmiddelen
 - Schrijfmateriaal, tekenpotlood, blauw en rood kleurpotlood, liniaal, passer, geodriehoek, vlakgom, goedgekeurde rekenmachine, woordenboek Nederlands (geen correctievloeistof)
- Specifieke hulpmiddelen
 - Vreemde talen: woordenboek
 - Nask1: Binas vmbo-basis of Binas vmbo-kgt (door school verstrekt)

3. Regels in de examenzaal tijdens de praktische en computer examens

- Zorg dat je 15 minuten voor de aanvang bij de examenzaal aanwezig bent.
- Na presentiecontrole worden afwezige kandidaten onmiddellijk doorgegeven aan de administratie en worden ze gebeld.
- Het openen van de sessie start met het inloggen in het computersysteem Facet en het verstrekken van de toegangscode.
- De kandidaten mogen na de helft van de wettelijke tijd van het examen, de examenzaal verlaten.
- Kladblaadjes blijven in de examenzaal achter.
- Jassen, tassen, telefoons, digitale communicatiemiddelen en andere mediadragers mogen niet in de zaal aanwezig zijn.
- Tot 10 minuten na aanvang van het examen mogen kandidaten nog worden toegelaten. Ze worden buiten de zaal opgevangen en geïnstrueerd door de examensecretaris. Ze leveren het werk wel uiterlijk op het aangegeven eindtijdstip in.
- Toezichthouders controleren of het verplicht in te leveren materiaal afgegeven wordt door de kandidaat en/of de kandidaat het examen op Facet heeft ingeleverd.
- Het is de toezichthouders niet toegestaan om tijdens de zitting andere werkzaamheden te doen.
- Basispakket hulpmiddelen
 - Schrijfmateriaal, goedgekeurde rekenmachine, woordenboek Nederlands
- Specifieke hulpmiddelen
 - Vreemde talen: woordenboek
 - Nask1: Binas vmbo-basis of Binas vmbo-kgt (door school verstrekt)

4. Cijferbepaling

Het cijfer voor het schoolonderzoek wordt bepaald door de vakdocent.

Voor het Centraal Examen wordt het gemaakte examen door de vakdocent van school nagekeken en door een docent van een andere school(GL/TL) of door een tweede vakdocent van school(BBL/KBL). Daarna moeten ze het samen eens worden over de behaalde punten.

De kandidaat die eindexamen VMBO heeft afgelegd is geslaagd indien hij/zij:

- a. Voor al de vakken van het CE een gemiddelde score heeft behaald van 5,5 of hoger.
- b. Voor het vak Nederlands minimaal een 5 heeft behaald
- c. Maximaal voor één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of maximaal één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger, of maximaal twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger.
- d. Voor de leerweg LWT moeten het vak Nederlands en de beroepsgerichte vakken met een voldoende zijn afgesloten en de rekentoets op 2F niveau zijn gemaakt.

5. Examen 2025

Praktijkexamens

- Centraal praktisch examen Beeldend wordt afgenomen tussen *10 maart en 17 april 2025*. Rooster volgt uiterlijk een maand voor aanvang van het examen.
- Centraal schriftelijk en Praktisch examen Groen wordt afgenomen tussen 1 april en 28 mei 2025. Het rooster volgt uiterlijk een maand voor aanvang van het examen.

Schriftelijke en computerexamens

- Centraal schriftelijke examens voor de gemengd / theoretische leerweg leerlingen worden tussen vrijdag 9 en vrijdag 23 mei afgenomen. Het rooster staat op [examenblad](#).
- Centrale computerexamens voor de basis en kader leerweg leerlingen worden tussen maandag 12 mei en dinsdag 3 juni 2025 afgenomen. Het rooster wordt door het Floracollege gemaakt.

De leerlingen worden via Somtoday op de hoogte gebracht op welk moment en welke locatie de examens zullen worden afgenomen. Daarnaast zullen de roosters worden gepubliceerd op de website van het [Floracollege/examenzaken](#).

6. Inhoud PTA per vak

In het PTA-boekje staat wat je moet leren en aan welke regels je je moet houden bij het examen.
Per vak is er een overzicht in een schema. Hieronder staat een voorbeeld:

VAK

Leerweg BBL,KBL, GL/TL

Examenjaar

leerjaar	Schoolonderzoek	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3 of 4	1 t/m 6	Korte beschrijving waar het schoolonderzoek over gaat	Waar staat de informatie voor de leerling.	po = praktisch opdracht so = schriftelijk opdracht	In hoeveel minuten moet het schoolonderzoek gemaakt zijn	In welke week wordt het schoolonderzoek afgenomen	Het aantal keer dat het cijfer mee telt in de berekening meestal 1 of 2	Is dit schoolonderzoek te herkansen, ja of nee	De wettelijke benaming van de examenonderdelen die worden afgetoetst.

Het PTA wordt vastgesteld door het leergebied.

Het cijfer voor het schoolonderzoek wordt bepaald en vastgesteld door de vakdocent(en).

Biologie

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somtoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Ecologie en Duurzaam leven	samenleven van planten en dieren, de aanpassingen van planten en dieren aan hun leefomgeving mens en milieu, voedselproductie, klimaatverandering	5 en 6	so	60	14	2	ja	BI/K/2,3,5,6,7
3	6	stevigheid en beweging	skelet, gewrichten, spieren, beweging	4	so	60	uiterlijk week 26	1	nee	BI/K/2,3, 8

Engels

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somtoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Leestoets 1 Begrijpend lezen Engelse teksten	leesvaardigheid	LB Examprep Reading	so	60	14	2	ja	MVT/K/4

Groen

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somtoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1A	plant			PO	90	na de cyclus	1	nee	P/GR/1.1-2-3-4
3	1B	dier			PO/SO	90	na de cyclus	1	nee	P/GR/1.1-2-3-4
3	1C	bloem			PO	90	na de cyclus	1	nee	P/GR/4.1-2-3-4
3	1D	Koken			PO/SO	90	na de cyclus	1	nee	P/GR/2.1-2-3-4
3	1E	aanleg en onderhoud			PO	90	na de cyclus	1	nee	P/GR/3.1-2-3-4
3	6A	periode 1			PO			1	nee	Kern P/GR/ A-B-C
3	6B	periode 2			PO			1	nee	Kern P/GR/ A-B-C

Kunstvakken

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somtoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Kunstdossier			po	nvt	uiterlijk week 26	1	nee	BV/K/1 BV/K/2 BV/K/3 BV/K/8

Lichamelijke opvoeding 1

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somtoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	SO1A	Tik- en afgooispelen	Spelcijfer op basis van spelvaardigheid, speltactiek en toepassen van regels.	n.v.t.	po	90 min	-	1	nee	LO1/K/ 2, 3, 4
3	SO1B	Velsporten: voetbal / rugby / softbal / hockey	Spelcijfer op basis van spelvaardigheid, speltactiek en toepassen van regels.	n.v.t.	po	90 min	-	1	nee	LO1/K/ 2, 3, 4
3	SO1C	60m Sprint	Atletiekcijfer op basis van behaalde afstand of hoogte.	n.v.t.	po	90 min	-	1	nee	LO1/K/ 3, 7
3	SO1D	Coopertest	Atletiekcijfer op basis van behaalde afstand of hoogte.	n.v.t.	po	90 min	-	1	nee	LO1/K/ 3, 7

Maatschappijleer

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somentoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Media	De onderdelen van het communicatieproces, de verschillende communicatievormen, soorten tvzenders, maatschappelijke functies van media, reclames en social media	H5	SO	60 min	14	1	ja	ML1/K/2,7

Nask1

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somtoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Licht	schaduw tekenen, beelden construeren, werking van het oog, lenzen	3	so	60	14	2	ja	Nask1/K/2,3,7, 10, 11

Nederlands

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somtoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Kijk- en luistertoets			so	75 min	14	1	Nee	Ne/K/4

Wiskunde

BBL

Examen 2026

leerjaar	Schoolonderzoek	omschrijving somtoday	onderdelen (korte beschrijving)	hoofdstuk	po/so	tijdsduur	week	weging	herkansbaar	eindtermen
3	1	Meetkunde	Kan ruimtelijke objecten interpreteren, meetkundig redeneren, en dagelijkse situaties naar wiskunde vertalen.	G&R leerjaar 3 H4, 6 en 8	so	60	14	1	ja	WI/K/2,3,6,8 WI/V/4
3	6	Statistiek + Grafen	Verzamelen, weergeven en analyseren van data met grafen, diagrammen; statistische methoden gebruiken om verwachtingen en conclusies te formuleren.	G&R leerjaar 3 H7 G&R leerjaar 4 H4	po + so	60	uiterlijk week 26	1	nee	WI/K/1,2,3,7 WI/V/2,3,4